

Test 1

12 grudnia 1586 r. po śmierci Stefana Batorego Rzeczpospolita stanęła przed poważnym problemem, a mianowicie przed trzecim, w przeciągu zaledwie 15 lat, bezkrólewem. Do elekcji doszło 19 sierpnia 1587 r. Szlachta koronna pod znacznym naciskiem Jana Zamojskiego obrała królem Zygmunta Wazę. Pozostała część szlachty wybrała arcyksięcia Maksymiliana, natomiast Litwini w ogóle nie wzięli udziału w elekcji i odmówili uznania obu tych kandydatów. Ostatecznie na tronie polskim zasiadł Zygmunt III Waza.

1. Kto najbardziej przyczynił się do wyboru Zygmunta III Wazy na króla Polski:

- A. szlachta koronna
- B. magnaci
- C. Litwini
- D. Jan Zamoyski

2. Zygmunt III Waza był:

- A. pierwszym królem elekcyjnym
- B. drugim królem elekcyjnym
- C. trzecim królem elekcyjnym
- D. czwartym królem elekcyjnym

W 1592 r. zmarł Jan III - król Szwecji i ojciec Zygmunta. Zygmunt został koronowany na króla Szwecji. Pod jego nieobecność władzę sprawować miała rada regencyjna. Społeczeństwo szwedzkie wyznawało religię luterańską i było niechętnie katolickiemu królowi przebywającemu na obczyźnie. Poza tym pretensje do tronu szwedzkiego rościł Karol, stryj Zygmunta. W 1599 roku Karol został regentem, czyli osobą sprawującą władzę w imieniu króla, a w 1604 - królem Szwecji. Zygmunt jednak nie zrezygnował z walki o odzyskanie tronu szwedzkiego. Budował flotę ze środków Rzeczpospolitej. Organizował wojsko. Uwikłał Polskę w wojny ze Szwecją.

3. Zygmunt III Waza był:

- A. synem króla Szwecji.
- B. stryjem króla Szwecji.
- C. wnukiem króla Szwecji.
- D. bratem króla Szwecji.

4. Król Zygmunt Waza był wyznania:

- A. katolickiego.
- C. luterańskiego.

B. prawosławnego.

D. kalwińskiego.

5. Określ kierunek geograficzny położenia Szwecji względem Polski:

A. północ

C. północny-wschód

B. północny-zachód

D. zachód.

6. Z czego został zaczerpnięty powyższy tekst:

A. z legendy

C. z artykułu prasowego

B. z podręcznika historii

D. z kronik Jana Długosza.

7. Na początku panowania w Polsce Zygmunt Waza był także:

A. regentem w Szwecji

C. hetmanem koronnym

B. królem Szwecji

D. hetmanem polnym.

8. Powierzchnia plaży w pewnej miejscowości wynosi 3 km^2 . Jeden wóz piasku wystarcza na 15 m^2 . Gdyby pokryć całą jej powierzchnię piaskiem - ile wozów piasku potrzeba?

.....

.....

.....

Zygmunt III powszechnie uważany był za potomka Jagiellonów. Jednak był uczuciowo związany ze Szwecją, którą sam nazywał swoją ojczyzną. Był on wielkim przeciwnikiem przemocy. Jednak w razie potrzeby działał z pełną determinacją, szczególnie jeśli chodzi o sprawę szwedzką. Mówiono, że charakteryzowały go trzy cechy: małomówność, upór i powolność. Nie stronił od uczt, często grywał w piłkę, co budziło oburzenie poddanych, jako rzecz niegodna władcy. W przeciwieństwie do swoich poprzedników, nie tylko wspierał rozwój sztuki, ale sam ją czynnie tworzył - malował, rzeźbił, grał na klawesynie, śpiewał. Interesował się teatrem, literaturą, historią i architekturą. Imponował nie tylko wiedzą, ale i „dobrym smakiem”. W trosce o przyrodę w roku 1597 nakazał ochronę tura.

9. Powyższy tekst jest:

- A. charakterystyką
- B. opowiadaniem
- C. opisem
- D. instrukcją.

10. Król Zygmunt Waza był:

- A. przeciwnikiem stosowania przemocy.
- B. zwolennikiem stosowania przemocy.
- C. miłośnikiem sztuki.
- D. odpowiedzi A i C są poprawne.

11. Król lubił malować obrazy i rzeźbić. Zaprosz mieszkańców swojej miejscowości na wernisaż jego prac.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12. W kinie jest 600 miejsc. Sprzedano 580 biletów, w tym 490 normalnych po 15 zł. Reszta to bilety ulgowe po 8 zł. Zysk kina to 10% z ogólnej sprzedaży. Ile zarobiło kino na tym seansie?

KLUCZ ODPOWIEDZI

NR ZADANIA	1	2	3	4	5	6	7	9	10
POPRAWNA ODPOWIEDŹ	A	C	A	A	B	B	B	A	D

ZAD. 8

POPRAWNA ODPOWIEDŹ: POTRZEBA 200 000 WOZÓW PIASKU, ABY POKRYĆ POWIERZCHNIĘ PLAŻY.

ROZWIĄZANIE:

$$3 \text{ km}^2 = 3\,000\,000 \text{ m}^2$$

$$3\,000\,000 \text{ m}^2 : 15 \text{ m}^2 = 200\,000$$

ZAD. 12

POPRAWNA ODPOWIEDŹ: KINO ZAROBIŁO 807 ZŁ.

ROZWIĄZANIE:

$$490 \times 15 \text{ ZŁ} + (580 - 490) \times 8 \text{ ZŁ} = 8070 \text{ ZŁ}$$

$$10 \% \text{ Z } 8070 \text{ ZŁ}$$

$$\frac{10}{100} \times 8070 \text{ ZŁ} = 807 \text{ ZŁ}$$

Test 1

Jan III Sobieski (1629-1696)

Jan III Sobieski był synem Jakuba Sobieskiego, wojewody ruskiego i wnuczki hetmana Stanisława Żółkiewskiego. Urodził się w Olesku.

W 1640 roku, gdy miał 11 lat, wyjechał razem ze starszym bratem Markiem do Krakowa, gdzie podjął naukę w słynnym na całą Polskę Kolegium Nowodworskiego, a następnie w Akademii Krakowskiej. Po ukończeniu studiów ojciec wysłał obu synów w podróż po krajach Europy Zachodniej. Trwała ona dwa lata i sześć miesięcy i miała stanowić uzupełnienie wykształcenia.

Po przybyciu do ojczyzny, Jan wkrótce wziął udział w walkach z Kozakami i Tatarami pod Zborowem w 1649 r. gdzie jako dowódca własnej chorągwi przeszedł swój chrzest bojowy. Miał wtedy 20 lat. Następnie uczestniczył w wielu bitwach, w których wykazał się wielkim talentem strategicznym. Zasługi wojenne zostały nagrodzone w 1668 przez króla Jana Kazimierza, który nadał Janowi tytuł hetmana wielkiego koronnego. W ten sposób Jan Sobieski wyrósł na pierwszą osobistość - zaraz po królu - w państwie.

Rok 1673 przyniósł kolejne świetne zwycięstwo Sobieskiego - tym razem pod Chocimiem rozgromił wojska tureckie. W tym samym roku zmarł król Michał Korybut Wiśniowiecki, a sejm elekcyjny na nowego władcę Polski wybrał w 1674 r. właśnie wielkiego hetmana koronnego Jana Sobieskiego. Do sukcesów tego władcy należy m. in. słynna odsiecz wiedeńska z 1683 r.

Jednak ostatnie dziesięciolecie jego panowania nie przyniosło mu większych sukcesów. Niepowodzeniem zakończyła się wyprawa mołdawska z 1691 r.

Jan III Sobieski był wybitnym wodzem, zreformował wojsko (wprowadził oddziały zaciężne). Uchodził także za mecenasa sztuki barokowej.

Jego listy do ukochanej żony Marysieńki są najwspanialszym osiągnięciem polskiej epistolografii (sztuki pisania listów) siedemnastego wieku. Z małżeństwa tego Sobieski doczekał się czterech synów i czterech córek.

Zmarł po długiej chorobie 17 czerwca 1696 r. w pałacu w Wilanowie, który zbudował dla siebie i swojej rodziny dla odpoczynku. Spoczywa na Wawelu w krypcie św. Leonarda.

Sobieski zasłynął z umiejętności strategicznych podczas wojen. Posiadał gruntowne wykształcenie filozoficzne, historyczne i filologiczne. Władał językiem francuskim, niemieckim, włoskim, tatarskim, tureckim, oraz łaciną. Jan III Sobieski był i jest nadal kojarzony głównie z wielkimi zwycięstwami oręża polskiego pod Podhajcami, Chocimiem i Wiedniem.

1. Które z poniższych zwrotów kojarzą ci się z królem Janem III?

- A. Był nieudolnym wodzem.
- B. Był wszechstronnie wykształcony.
- C. Był synem królewskim.

2. Opisz w 5 zdaniach sukcesy Jana III Sobieskiego.

.....

.....

.....

.....

.....

3. Słowo „strategia wojskowa” odnosi się do:

- A. wykorzystania sił zbrojnych dla osiągnięcia zwycięstwa.
- B. przygotowania planów przemarszu wojska.
- C. wykorzystania najnowocześniejszego sprzętu podczas wojny.

4. Mecenas sztuki to osoba, która:

- A. udziela porad prawnych ludziom związanym ze sztuką.
- B. pomaga w finansowaniu przedsięwzięć artystycznych.
- C. kupuje od artystów dzieła sztuki.

5. Które z poniższych zdań jest podrzędnie złożone:

- A. Jego listy do ukochanej żony Marysieńki są najwspanialszym osiągnięciem polskiej epistolografii
- B. Po przybyciu do ojczyzny, Jan wkrótce wziął udział w walkach z Kozakami i Tatarami pod Zborowem.
- C. Jan III Sobieski był wybitnym wodzem, zreformował wojsko oraz sponsorował sztukę barokową.

6. W którym zestawie pierwsze słowo nie rymuje się z pozostałymi:

A. zegarek, Marek, furтка

B. korek, worek, norek

C. sława, ława, lawa.

7. Jaki jest procentowy udział samogłosek w stosunku do spółgłosek w słowie „australijskim”?

.....

8. Jaki jest wynik działania $\frac{33}{100} + \frac{70}{100}$?

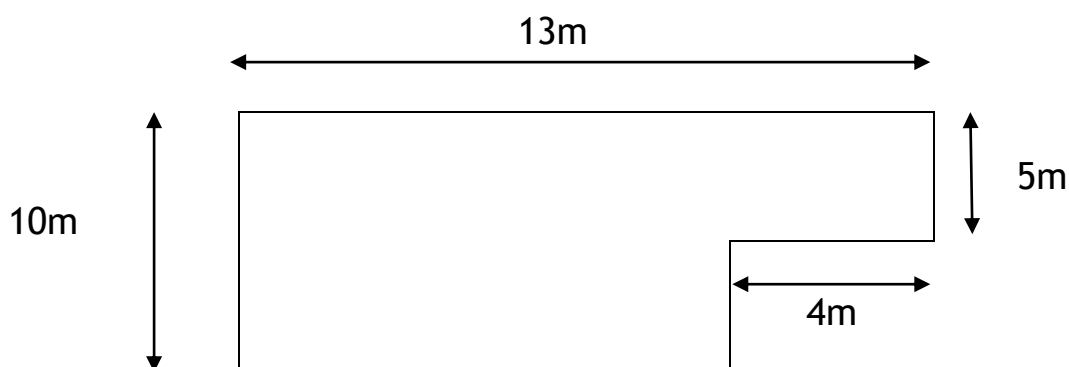
A. $\frac{337}{100}$

B. $\frac{103}{100}$

C. $\frac{133}{200}$

D. $\frac{103}{10000}$

9. Jaki jest obwód figury przedstawionej na obrazku?

.....

.....

.....

10. Faraon urodził się w 58 roku p.n.e., a zmarł w 36 r. n.e. Ile lat miał w chwili śmierci?

.....

.....

KLUCZ ODPOWIEDZI

NR ZADANIA	1	3	4	5	6	8
POPRAWNA ODPOWIEDŹ	B	A	B	B	A	B

ZAD. 7

POPRAWNA ODPOWIEDŹ: PROCENTOWY UDZIAŁ SAMOGŁOSEK W STOSUNKU DO SPÓŁGŁOSEK WYNOŚI 62,5 %.

ROZWIĄZANIE:

$$\frac{5}{8} \times 100\% = 62,5 \%$$

ZAD. 9

POPRAWNA ODPOWIEDŹ: OBWÓD FIGURY WYNOŚI 46 CM.

ROZWIĄZANIE:

$$10 \text{ cm} + 13 \text{ cm} + 9 \text{ cm} + 5 \text{ cm} + 4 \text{ cm} + 5 \text{ cm} = 46 \text{ cm}$$

$$\text{lub } 2 \times 13 \text{ cm} + 2 \times 10 \text{ cm} = 46 \text{ cm}$$

ZAD. 10

POPRAWNA ODPOWIEDŹ: FARAON MIAŁ 94 LATA W CHWILI ŚMIERCI.

$$\text{ROZWIĄZANIE: } 58 + 36 = 94$$